

NOTA DE FUNDAMENTARE

la proiectul de ordin al ministrului sănătății cu privire la modificarea anexelor nr. 2, nr. 3, nr. 4 și nr.5 ale Ordinului nr. 20/2024

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de ordin al ministrului sănătății cu privire la modificarea Ordinului ministrului sănătății nr. 20/2024 privind aprobarea listei produselor alimentare, substanțelor active și limitelor maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale (<i>în continuare- proiect</i>) a fost elaborat de către Ministerul Sănătății și Agenția Națională pentru Sănătate Publică.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Prezentul proiect este elaborat în temeiul punctului 6 din Regulamentul sanitar privind limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 867/2023. Totodată, proiectul prevede alinierea cadrului național cu legislația UE care rezultă din prevederile acțiunii 88, capitolul 12 „Siguranța alimentară, politici sanitare și fitosanitare” din Programul național de aderare a Republicii Moldova la Uniunea Europeană pentru anii 2025-2029, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 306/2025. La baza elaborării proiectului național au stat angajamentele asumate de RM în temeiul acordurilor bilaterale cu UE, în speță, Anexa XXIV-B „Lista legislației uniunii care urmează a fi apropiată de către Republica Moldova”, secțiunea 4 – Norme de siguranță alimentară, al Acordului de Asociere Republica Moldova - Uniunea Europeană.
2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative
Proiectul este elaborat în contextul actualizării cadrului normativ (anexele nr.2, nr. 3, nr. 4 și nr. 5) privind substanțele active și limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale și alinierii acestuia la versiunea actuală a normelor comunitare aplicabile acestui domeniu. Pesticidele constituie unul dintre mijloacele cele mai importante de protecție a produselor vegetale împotriva organismelor dăunătoare și de îmbunătățire a producției agricole. Utilizarea pesticidelor determină prezența reziduurilor în produsele tratate, precum și la animalele hrănite cu produsele în cauză. Pentru asigurarea ocrotirii sănătății umane și animale, este imperativ ca nivelul reziduurilor substanțelor active din pesticide să nu prezinte riscuri pentru oameni și animale, astfel producția, comercializarea și utilizarea acestora trebuie să fie obiectul reglementării și controlului strict. În acest sens, pentru substanțele active din pesticide sunt stabilite limite maxime de reziduuri (LMR), care în baza dovezilor științifice, sunt sigure pentru consumatori. Nivelul admisibil al reziduurilor de pesticide în produsele alimentare reprezintă un element al siguranței alimentare. La nivelul UE, lista de produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale cărora li se aplică limita maximă de reziduuri, limite maxime de reziduuri provizorii de pesticide, lista de substanțe active din pesticide care nu necesită limite maxime de reziduuri sunt aprobate prin anexele I-V și VII din Regulamentul (CE) nr. 396/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 februarie 2005 privind conținuturile maxime aplicabile reziduurilor de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale și de modificare a Directivei 91/414/CEE. Aceste anexe au fost transpuse prima dată prin aprobarea Ordinului ministrului sănătății nr. 20/2024 privind aprobarea listei produselor alimentare, substanțelor active și limitelor maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale. Actualizarea acestui ordin este necesară ca urmare a modificărilor constante aduse listelor

Uniunii Europene. Din mai 2025 până în prezent, anexele I-V și VII din Regulamentul (CE) nr. 396/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 februarie 2005 privind conținuturile maxime aplicabile reziduurilor de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale au suferit aproximativ 8 modificări.

Astfel, prin prezentul proiect se urmărește actualizarea anexelor nr.2, nr.3 și nr.4, în vederea alinierii acestora la modificările operate la nivelul Uniunii Europene asigurându-se menținerea unui nivel ridicat de protecție a sănătății publice.

Având în vedere că anexele nr. 2, nr. 3 și nr. 5 sunt elaborate în format Excel și conțin un volum foarte mare de date, este justificată redarea acestora într-o redacție nouă, integral actualizată. Această abordare asigură o mai bună claritate și coerență a informațiilor, facilitează aplicarea practică a prevederilor și reduce semnificativ riscul apariției erorilor care ar putea surveni în cazul operării unor modificări succesive și fragmentate.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

Actualizarea cadrului normativ național la modificările și actualizările cerințelor Uniunii Europene privind conținuturile maxime aplicabile reziduurilor de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală, garantând armonizarea legislației naționale cu normele europene.

Acesta are drept scop principal protejarea sănătății consumatorilor prin asigurarea utilizării unor produse sigure și conforme cu normele europene.

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul de ordin prevede actualizarea anexelor nr. 2, nr. 3, nr. 4 și nr. 5 în corespundere cu modificările operate la nivelul Uniunii Europene.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Nu au fost analizate opțiuni alternative.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Implementarea prevederilor propuse în proiect nu impune schimbări instituționale sau ajustarea funcțiilor în cadrul Agenției Naționale pentru Sănătate Publică.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative

Implementarea prevederilor proiectului nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare din bugetul de stat.

Astfel, proiectul nu generează un impact financiar semnificativ asupra instituțiilor publice implicate și nu implică costuri directe pentru operatorii economici, ci doar asigură conformitatea cu cerințele Uniunii Europene, facilitând astfel accesul la produse alimentare sigure și de calitate pe piața națională.

4.3. Impactul asupra sectorului privat

Implementarea proiectului nu va genera efecte negative asupra sectorului privat. Dimpotrivă, proiectul creează premise pentru armonizarea legislației naționale cu cerințele Uniunii Europene, oferind astfel operatorilor economici din domeniul alimentar un cadru juridic clar în ceea ce privește limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrana de origine vegetală și animală pentru animale.

Prin alinierea la normele europene, proiectul va permite menținerea accesului produselor alimentare autohtone pe piețele externe, în special pe piața Uniunii Europene, reducând riscurile legate de barierele tehnice în comerț și sporind competitivitatea operatorilor economici din Republica Moldova.

De asemenea, nu sunt prevăzute costuri suplimentare pentru operatorii privați, deoarece modificările legislative propuse se referă exclusiv la actualizarea listei produselor alimentare, substanțelor active și limitelor maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale fără a impune noi obligații financiare sau administrative asupra sectorului privat.

4.4. Impactul social
Măsuri propuse au ca scop principal protejarea sănătății consumatorilor, prin asigurarea utilizării unor produse alimentare sigure și conforme cu normele europene.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Nu este aplicabil.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Proiectul contribuie la armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene, facilitând conformitatea producătorilor locali cu standardele europene în domeniul alimentar.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
Prezentul ordin transpune Anexa II, Anexa III, Anexa V precum și transpune parțial Anexa IV din Regulamentul (CE) nr. 396/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 februarie 2005 privind limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrana de origine vegetală și animală pentru animale și de modificare a Directivei 91/414/CEE, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 70 din 16 martie 2005, nr. CELEX: 32005R0396, așa cum a fost modificat ultima dată prin Regulamentul (UE) 2026/140 al Comisiei din 22 ianuarie 2026.
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
Prin prezentul proiectul vizează transpunerea totală a anexelor I- V și VII Regulamentului (CE) nr. 396/2005 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 februarie 2005 privind conținuturile maxime aplicabile reziduurilor de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale și de modificare a Directivei 91/414/CEE. Primar anexele au fost preluate prin Hotărârea Guvernului nr. 1191/2010 cu privire la aprobarea Regulamentului sanitar privind limitele maxime admise de reziduuri ale produselor de uz fitosanitar din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale. În anul 2023, Hotărârea Guvernului nr.1191/2010 a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr. 867/ 2023. Prin hotărârea nou aprobată s-a stabilit că, dat fiind faptul că anexele sunt supuse modificărilor frecvente, acestea urmează a fi preluate prin ordin al ministrului sănătății, în vederea asigurării unei intervenții normative mai flexibile și eficiente. Astfel, de la aprobarea acestuia, în 2024, prima actualizarea a fost efectuată în anul 2025, iar acest proiect de ordin vizează realizarea celei de-a doua actualizări, fiind necesar pentru menținerea actualității cadrului normativ, asigurarea alinierii continue la cerințele europene și garantarea unui nivel înalt de protecție a sănătății publice. Obiectivele Regulamentului (CE) nr. 396/2005 sunt: - asigurarea unui nivel ridicat de protecție a sănătății consumatorilor, prin stabilirea conținuturilor maxime admisibile de reziduuri de pesticide (LMR) în sau pe produsele alimentare destinate consumului uman și hrana de origine vegetală și animală pentru animale; - stabilirea LMR-urile pe baza evaluării riscurilor, ținând cont de: expunerea pe termen scurt și lung a consumatorilor; categoriile vulnerabile (copii, sugari); datele științifice furnizate de Autoritatea Europeană pentru Siguranța Alimentelor (EFSA); - efectuarea controalelor oficiale pentru verificarea conformității produselor alimentare și a hranei animale cu MRL-urile stabilite. Totodată, a fost completat cu prevederea privind abrogarea acestuia odată cu aderarea Republicii Moldova la Uniunea Europeană. În conformitate cu art. 31 din Legea nr. 100/2017, a fost întocmit tabelul de concordanță, gradul general de compatibilitate a proiectului de ordin cu actul juridic UE fiind stabilit „compatibil”.
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE

Prezentul proiect creează cadrul juridic necesar pentru implementarea legislației UE în domeniul sănătății publice.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind inițierea procesului de elaborare a proiectului hotărârii de Guvern a fost plasat pe pagina web oficială a Ministerului Sănătății, compartimentul „Transparență, Anunțuri/Proiecte supuse consultărilor publice” și pe portalul guvernamental (www.particip.gov.md) și poate fi accesat: https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/15861
7. Concluziile expertizelor
Proiectul de ordin nu va fi supus expertizei anticorupție. Proiectul de ordin conține norme privind armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene și a fost supus expertizei de compatibilitate de către Centrul de Armonizare a Legislației prin avizul nr. 31/02-126-1835 din 19.02.2026. În temeiul art. 34 și 37 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, proiectul de ordin urmează a fi supus expertizei juridice, de către Ministerul Justiției.
8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Implementarea proiectului este asigurată de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor prin intermediul Programului anual de monitorizare a reziduurilor de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale.
9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ
Implementarea proiectului va fi asigurată prin realizarea următoarelor măsuri: 1. Informarea operatorilor economici din domeniul alimentar despre noile reglementări și proceduri. 2. Monitorizarea LMR de pesticide în produsele alimentare de către Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr. 867 /2023 pentru aprobarea Regulamentului sanitar privind limitele maxime de reziduuri de pesticide din sau de pe produse alimentare și hrană de origine vegetală și animală pentru animale.

Secretar general

Lilia GANTEA